

Бойко Діана Романівна

студентка 1 курсу ОС «магістр» факультету фінансів та обліку, ТНЕУ
Науковий керівник – к. е. н., доцент Сидорчук А. А.

ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Важливою складовою соціального захисту населення кожної країни є пенсійна система, адже від її ефективності залежить рівень добробуту населення та рівень стабільності у суспільстві. Діюча пенсійна система не відповідає вимогам сьогодення і тому потребує перегляду та реформування.

Сучасна демографічна ситуація в Україні характеризується стрімким збільшенням кількості осіб пенсійного віку, що призводить до неефективності солідарної системи пенсійного забезпечення, збільшення демографічного навантаження на працездатне населення, нестачею коштів бюджету Пенсійного фонду України. Результатом цього є недостатній для гідного життя рівень пенсій багатьох категорій пенсіонерів.

Важливим завданням на сучасному етапі соціально-економічних перетворень у нашій країні є реформування пенсійної системи. Адже від цього реформування залежить підвищення рівня соціального забезпечення пенсіонерів, забезпечення сталого розвитку держави. Незважаючи на те, що урядом було здійснено ряд важливих кроків у реформуванні пенсійної системи, на сьогодні ми не спостерігаємо прогресу у вирішенні найгостріших соціальних проблем. Тож можемо сказати що дана реформа є ще повністю незавершеною, адже:

1) існує незадовільний макроекономічний стан, що проявляється у дефіциті бюджету Пенсійного фонду України, який не повною мірою забезпечує фінансування пенсій за рахунок власних джерел [1, 10], тобто Пенсійний фонд України не може обійтись без дотацій із Державного бюджету України;

2) спостерігається погіршення демографічної ситуації, старіння населення і необхідність збільшення обсягу коштів для їх забезпечення, що призводить до зростання пенсійного навантаження на населення працездатного віку [2, 134];

3) спостерігається нестабільність законодавчої бази, адже постійно відбуваються внесення змін до чинного законодавства, перерахунки пенсій, що пов'язані зі зміною законодавчо-нормативної бази тощо.

Для вирішення вище зазначених проблем та удосконалення пенсійної системи ми пропонуємо:

1) підвищити розмір заробітної плати та інших доходів населення. Заробітна плата працівників повинна надавати їм можливість не тільки сплачувати податки й страхові внески, підвищувати рівень споживання, але й робити відповідні заощадження в банківських установах, формуючи тим самим фінансові ресурси для інвестування національної економіки;

2) здійснювати розрахунок величини прожиткового мінімуму, на рівні якого встановлюють розмір мінімальної пенсії, використовуючи реальні ціни на товари та послуги мінімального споживчого бюджету (переглянути перелік товарів та послуг, що становлять мінімальний споживчий бюджет відповідно до реалій часу) [3];

3) здійснити комплекс заходів, що допоможуть зменшити рівень тіньових доходів, шляхом популяризації недержавних корпоративних фондів;

4) впровадження накопичувальної системи пенсійного страхування;

5) проведення інформаційних та пояснювальних заходів, з метою підвищення довіри населення до недержавних пенсійних фондів.

Отже, щоб подолати негативні наслідки, що склався у пенсійній системі України, уряду слід вжити ряд заходів, які би сприяли забезпеченню фінансової стійкості та стабільності сегментів пенсійного страхування, підвищенню рівня життя пенсіонерів, заохоченню громадян до заощадження на старість, зменшенню навантаження на роботодавців по сплаті страхового внеску. Також важливим кроком до поліпшення пенсійного забезпечення населення України, стане введення у дію II рівня пенсійної системи – накопичувального, що дасть змогу активніше залучати до сплати пенсійних внесків підприємців, а також забезпечити стабільність функціонування недержавного пенсійного страхування.

Література:

1. Калита Н. В. Система пенсійного забезпечення в Україні: необхідність і основні напрями реформування. *Вісник Київського*

національного університету ім. Т. Шевченка. Серія: Економіка. 2009. Вип. 47. С. 7–11.

2. Тулай О. І. Актуальні проблеми діяльності Пенсійного фонду України. *Проблеми економіки*. 2016. № 1. С. 132–139.

3. Сидор І. П. Державне пенсійне страхування в Україні: сучасні тенденції та виклики. *Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць* / за ред. М. І. Зверякова (голов. ред.) та ін. Одеса: Одеський національний економічний університет. 2018. № 2 (66). С. 210–222.

Воробець Марта Петрівна

студентка 1 курсу ОС «магістр» факультету фінансів та обліку, ТНЕУ
Науковий керівник – к.е.н., доцент Карпишин Н. І.

СПОЖИВЧІ ВИТРАТИ ДОМОГОСПОДАРСТВ В УКРАЇНІ

Домогосподарства здійснюють свої витрати на різноманітні цілі, проте основною метою витрачання коштів є забезпечення життєдіяльності і розвитку усіх його членів.

Витрати домогосподарства – це сукупність платежів, які здійснюються домогосподарством з метою забезпечення його життєдіяльності, що включають витрати на придбання продовольчих і непродовольчих товарів та оплату послуг, інвестиційні витрати, податки на доходи, майно та інші сплачені поточні трансферти. Сукупні витрати включають фактично сплачені грошові витрати домогосподарства, вартість натуральних надходжень, суми пільг та безготівкових субсидій. Оцінка натуральних надходжень здійснюється за середніми цінами купівлі відповідних товарів.

Основними складовими сукупних витрат домогосподарств є споживчі і неспоживчі витрати.

Споживчі сукупні витрати складаються з грошових витрат, а також вартості спожитих домогосподарством продуктів, отриманих з особистого підсобного господарства, суми пільг та безготівкових субсидій на оплату житла, комунальних послуг, суми безготівкових пільг на оплату послуг зв'язку, проїзд у транспорті окремих категорій громадян, безготівкових